

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

12

Vragen van het lid **Bierman** (Onafhankelijke Senaatsfractie) op 23 april 2002 meegedeeld aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over *de verlening van de Steenzoutconcessie Barradeel II*.

1

Bent u bekend met de plannen om aan het bedrijf Frisia Zout BV een volgende concessie af te geven voor zoutwinning in een nieuw gebied ten noordoosten van Harlingen?

2

Wat is uw visie met betrekking tot het gevaar dat uitgaat van de zoutwinning bij Harlingen ten aanzien van de veiligheid (door het ontstaan van een verschil in kwel tussen zee en landzijde) van de zeewering aldaar? Hoe groot schat u het risico dat water van buiten als gevolg van de zoutwinning onder de zeewering door aan de binnenzijde omhoog komt?

3

Wat is uw mening over de stelling dat de grootte van het groepsrisico zal toenemen door het steeds groter worden van het verschil tussen de hoogte van het buitenwater en het gebied binnen de dijk? (Hoe groter dit verschil, des te hoger het aantal slachtoffers bij een dijkdoorbraak).

4

Ziet u het als een financieel gegeven dat de kosten voor het bemalen naar een blijvend hoger niveau gaan omdat de opvoerhoogte (peilverschil

tussen buiten- en binnenwater) toeneemt?

5

Moet niet gevreesd worden dat de combinatie van zeespiegelstijging en bodemdaling door kanteling van schollen in zeer diepe ondergrond versterkt wordt door de winning van delfstoffen, in dit geval zout? Wordt de zeewering door delfstofwinning niet aan onaanvaardbare risico's blootgesteld?

6

Op welke wijze worden de onder 2, 3 en 4 genoemde risico's ondervangen?

7

Vormen de risico's voor u aanleiding om het ministerie van Economische Zaken te adviseren af te zien van het verstrekken van genoemde concessie?

8

Vindt u het op uw weg liggen om bewijzen aan te dragen als u vindt dat deze risico's niet gelopen zouden moeten worden?

9

Acht u de Technische Commissie Bodembeweging (TCBB) voldoende toegerust voor de beoordeling van de waterstaatkundige aspecten rond schade voor particulieren bij bodemdaling? Of dient in uw visie de bewijslast te worden omgekeerd in de richting van de winner, omdat bij een onduidelijke situatie particulieren onevenredig zwaar gedupeerd kunnen zijn? Is een nauwere betrokkenheid van het ministerie van

Verkeer en Waterstaat hierbij niet wenselijk?

Antwoord

Antwoord van mevrouw J. M. de Vries (staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat). (Ontvangen 16 mei 2002)

Met genoegen bied ik u hierbij de antwoorden aan op de vragen van het lid Bierman van de onafhankelijke senaatsfractie op 23 april 2002 aan mij medegedeeld.

In het algemeen wil ik opmerken dat de Minister van Economische Zaken over de aanvraag van Frisia Zout van de concessie onder andere advies heeft ingewonnen bij Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Dit advies, waarin ingegaan wordt op de gevolgen van de steenzoutwinning voor de waterhuishouding en de waterkering, is door de Minister van Economische Zaken verwerkt in de concessie. De beheerder van de waterkering en de oppervlaktewaterkwaliteit in het concessiegebied is Wetterskip Fryslân. De waterkwantiteitsbeheerder is Wetterskip De Waadkant. De provincie is beheerder van het grondwater. Alvorens de concessiehouder tot winning over kan gaan is een aantal vergunningen nodig waaronder de goedkeuring van het ontginningsplan en een milieuvergunning met daaraan voorafgaand een mer-procedure. Tussen Frisia Zout en de betrokken

waterschappen bestaat uitgebreid overleg over de gevolgen van zoutwinning voor de waterstaatkundige belangen. Over de noodzakelijke aanpassing van waterstaatswerken en de daaraan verbonden kosten hebben deze partijen afspraken gemaakt. Ook voor de nieuwe activiteiten zal een overeenkomst worden gesloten. Uit de goedkeuring van eerdere ontginningsplannen blijkt dat de Minister van Economische Zaken hierin nadrukkelijk de gevolgen voor de waterkering en de waterhuishouding meeneemt. Op grond daarvan heb ik er alle vertrouwen in dat de waterhuishoudkundige aspecten, inclusief de veiligheid door het bevoegd gezag naar voldoening en conform de wettelijke verplichtingen en het afwegingskader van de Nota Waddenzee zullen worden meegenomen.

1
Ja. Op 19 april 2002 heeft de Minister van Economische Zaken de steenzoutconcessie Barradeel II verleend. Deze concessieverlening is gepubliceerd in de Staatscourant van 24 april 2002, nr. 79/pag. 19.

2
De prognose is dat de bodemdaling ter plaatse van de zeewering kleiner dan 10 cm is. In de concessie zijn meetverplichtingen opgenomen om de daadwerkelijk optredende bodemdaling te meten. De beheerder van de zeewering, Wetterskip Fryslân, verwacht geen negatieve gevolgen voor de veiligheid van de zeewering als gevolg van de verleende concessie. Daarnaast wordt in het kader van de Wet op de Waterkering de zeewering minimaal eenmaal per 5 jaar gecontroleerd door de beheerder. Ik verwacht daarom geen negatieve gevolgen voor de veiligheid als gevolg van de steenzoutconcessie. Als gevolg van de steenzoutwinning en de bodemdaling zal mogelijk het polderpeil door de waterbeheerder (Wetterskip De Waadkant) worden aangepast. Een aanpassing van het peil ter plaatse van de zeewering ligt gezien de geringe bodemdaling op die plek niet voor de hand. Ik verwacht daarom dat de extra kwelstroom ter plaatse van de waterkering gering zal zijn. Voor een aanpassing van het polderpeil is een peilbesluit vereist. In dit peilbesluit

worden alle gevolgen van de peilverlaging in beeld gebracht en getoetst. Indien nodig worden compenserende maatregelen voorgesteld en uitgevoerd door de waterbeheerder.

3
De waterkering is in beheer bij het Wetterskip Fryslân. De Wet op de waterkering schrijft voor dat de veiligheid elke vijf jaar getoetst moet worden. Als bij toetsing blijkt dat de veiligheid niet meer aan de gestelde norm voldoet zal de dijkbeheerder de dijk zodanig aanpassen dat het geldende veiligheidsniveau weer gewaarborgd is.

4
Het Wetterskip De Waadkant is waterkwantiteitsbeheerder in het gebied en verantwoordelijk voor de eventuele aanpassingen in het waterhuishoudkundig systeem. Bij de beoordeling van het ontginningsplan zullen de afspraken tussen de waterbeheerder en de concessiehouder over de financiering van deze aanpassingen worden betrokken. In de concessie is bovendien voorzien in een schadefonds waaruit de kosten betaald kunnen worden.

5
De geologische aspecten ten aanzien van de kanteling van schollen zijn zeer complex en moeilijk te voorspellen. Ik ben echter van mening dat de verleende concessie geen onaanvaardbare risico's oplevert voor de zeewering. Het bevoegd gezag is op de hoogte van de veiligheidsbelangen ten aanzien van de waterkering en zal deze dan ook meenemen in de beslissing over de goedkeuring van het ontginningsplan en de verlening van andere vergunningen. Daarnaast verwijs ik naar mijn antwoord op vraag 3.

6
Door toepassing en toetsing van de veiligheidsnorm (vastgelegd in de Wet op de waterkering) door het ingestelde schadefonds, door het vastleggen van (financiële) afspraken over de aanpassingen van de waterhuishouding in de goedkeuring van het ontginningsplan en door de te volgen mer-procedure in het kader van de milieuvergunning.

7
Neen. De risico's zijn naar mijn mening voldoende beperkt. Overigens is de concessie inmiddels verleend.

8
Aangezien de risico's voor waterkering en waterbeheer zijn beperkt en waterbeheerders met Frisia Zout in overleg zijn over de gevolgen van bodemdaling en het treffen van passende maatregelen en gelet op de lopende procedures rond ontginningsplan en milieuvergunning is er voor mij geen reden in het lopende proces te interveniëren.

9
De Technische commissie bodembeweging is ingesteld op 26 januari 2000; de taak van de commissie is uitgebreid bij besluit van 11 april 2001. Deze Commissie is onafhankelijk, bestaat momenteel uit 6 leden en is juist ingesteld om te adviseren over zaken van bodembeweging als gevolg van delfstofwinning. De Commissie wordt door de minister advies gevraagd over de ingediende ontginningsplannen. Een ieder die schade lijdt ten gevolge van bodemdaling die wordt toegeschreven aan delfstofwinning kan de Commissie advies vragen, indien zijn verzoek tot schadevergoeding door de concessionaris naar zijn mening onvoldoende is behandeld. De procedure die voor het verkrijgen van een advies geldt is opgenomen in het instellingsbesluit van 11 april 2001. Indien de Commissie betrokkenheid van het ministerie van Verkeer en Waterstaat vanwege specifieke waterhuishoudkundige aspecten wenselijk acht, ben ik te allen tijde bereid medewerking te verlenen.